

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Programme 5th Semester Examination, 2022-23

SANGDSE01T-SANSKRIT (DSE1)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

SECTION-A

1. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च समाधेयाः। 2×5 = 10
- (क) रुद्रस्तुतिः कस्य वेदस्य कस्मिन् अध्याये वर्तते ?
- (ख) रुद्रशब्दस्य किं निर्वचनम् ? कश्च रुद्रशब्दस्य अर्थः ?
- (ग) 'नमस्ते रुद्र मन्यवे' इत्यत्र मन्यवे इति पदस्य कोऽर्थः ? तस्य इषवे कथं नमः क्रियते ?
- (घ) रुद्रदेवस्य शरीरं कीदृशम् ?
- (ङ) रुद्रदेवः ताम्रः इति कथमुच्यते ?
- (च) रुद्रदेवः कथं नीलग्रीव इत्युच्यते ?
- (छ) 'कपर्दी' इति पदस्य कोऽर्थः ? रुद्रः कथं कपर्दी उच्यते ?
2. अधोलिखितयोः एकस्य प्रश्नस्य उत्तरं प्रदेयम् - 10×1 = 10
- (क) शुक्लयजुर्वेदस्य रुद्राध्यायमनुसृत्य रुद्रदेवस्य स्वरूपं वर्णयताम्।
- (ख) शुक्लयजुर्वेदस्य रुद्राध्याये रुद्रदेवस्य स्तुतिः यथा कृता सा संक्षेपेण लेख्या।
3. यथेच्छं मन्त्रद्वयं व्याख्येयम् - 5×2 = 10
- (क) नमस्ते रुद्र मन्यवे उत त इषवे नमः।
बाहुभ्यामुत ते नमः॥
- (ख) शिवेन वचसा त्वा गिरिशाऽच्छावदामसि।
यथा नः सर्वमिज्जगदयक्ष्मं सुमना असत्॥
- (ग) असौ यस्ताम्रो अरुण उत बभ्रुः सुमङ्गलः।
ये चैनं रुद्रा अभितो दिक्षु श्रिताः सहस्रशोऽवैषां हेड ईमहे॥

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Programme 6th Semester Examination, 2022

SANGDSE03T-SANSKRIT (DSE2)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

क-विभागः

1. अधोलिखितेषु एकः प्रश्नः समाधेयः। 10×1 = 10
- (क) वेदव्याख्याने अनिर्वाणमहोदयस्य स्वातन्त्र्यं संक्षेपेण लेख्यम्।
(ख) राजेन्द्रलालमित्रस्य वेदव्याख्यानेऽवदानं वर्णयताम्।
2. अधोलिखितेषु यथेच्छं पञ्चानां प्रश्नानां संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च टिप्पणी लेख्या – 2×5 = 10
- (क) अरविन्दः।
(ख) रामेन्द्रसुन्दर-त्रिवेदी।
(ग) अमरकुमारचट्टोपाध्यायः।
(घ) क्षितीशचन्द्र चट्टोपाध्यायः।
(ङ) गोपालनाथभट्टाचार्यः।
(च) अमरेश्वरठाकुरः।
(छ) दुर्गामोहनभट्टाचार्यः।

ख-विभागः

3. अधोनिर्दिष्टेषु एकः प्रश्नः समाधेयः। 10×1 = 10
- (क) बङ्गीयशाक्तदर्शनस्य षट्त्रिंशत्त्वं संक्षेपेण लेख्यम्।
(ख) गौडीयवैष्णवदर्शनस्य अद्वयज्ञानतत्त्वं वैशद्येन लिख्यताम्।
(ग) वङ्गीयशाक्तदर्शने पञ्चानन तर्करत्नमहोदयस्य अवदानं लेख्यम्।

4. अधोलिखितेषु यथेच्छं पञ्चानां विषयाणां टिप्पणी विधेया। (तेषु यथेच्छं द्वयोः टिप्पणी संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च विधेया)

(क) कमलाकान्तभट्टाचार्यः।

(ख) सदाशिवतत्त्वम्

(ग) उज्ज्वलनीलमणिः

(घ) नित्यानन्दमहाप्रभुः

(ङ) गौडीयदर्शनस्य भक्तितत्त्वम्

(च) श्रीजीवगोस्वामी

N.B. : *Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.*

—x—

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Programme 6th Semester Examination, 2022

SANGDSE04T-SANSKRIT (DSE2)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

SECTION-A

1. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः – 2×5 = 10
- (क) भाषायाः संगणकीकरणपद्धतिषु यथेप्सितं द्वयोः नाम लेखनीयम्।
(ख) संगणकीयं संस्कृतभाषाविज्ञानमित्यस्य अर्थो निरूप्यताम्।
(ग) संगणकीयभाषाविज्ञानं नाम किम् ?
(घ) Computational Lexicology-इत्यस्य कोऽर्थः ?
(ङ) भाषाप्रक्रियाकरणे पदविश्लेषकोपादानस्य गुरुत्वम् आलोच्यताम्।
(च) पदपरिचायकं (postagger) किम् ?
(छ) HCII-इत्यस्यार्थः विस्पष्टीक्रियताम्।
2. अधोलिखितेषु द्वयम् आश्रित्य टीका लेख्या – 5×2 = 10
- (क) संगणकीयभाषाविज्ञाने पाणिनीयव्याकरणस्य गुरुत्वम्।
(ख) Unicode
(ग) Machine translation
(घ) Discourse

SECTION-B

3. यथेच्छं प्रश्नद्वयं समाधेयम् – 10×2 = 20
- (क) वामनमते कानि तावत् काव्याङ्गानि ? काव्याङ्गेषु द्वयोः सविशदमालोचना विधेया।
(ख) वामनमतानुसारं काव्यप्रयोजनमधिकृत्य कश्चन प्रबन्धो लेखनीयः।
(ग) रीतिः कतिविधा ? गौडीयरीतेः वैशिष्ट्यं सोदाहरणं निरूप्यताम्।
(घ) वामनमते कति गुणाः स्वीकृताः ? तेषु द्वयोरालोचनं कार्यम्।

4. अधोलिखितेषु सूत्रद्वयं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च व्याख्येयम् –

- (क) विशेषी गुणात्मा
- (ख) शास्त्रतस्ते
- (ग) पूर्वे शिष्या विवेकित्वात्
- (घ) समस्तगुणोपेता वैदर्भी ।

N.B. : *Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.*

—x—

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Programme 6th Semester Examination, 2022

SANGGEC02T-SANSKRIT (GE2)

CRITICAL SURVEY OF SANSKRIT LITERATURE

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

क-विभागः

1. अधोदत्तेषु प्रश्नेषु यथेच्छमेकः समाधेयः। 10×1 = 10
(क) किं नाम दार्शनिकसूक्तम् ? ऋग्वेदस्य दार्शनिकसूक्तानि आश्रित्य कश्चन निबन्धो लेख्यः।
(ख) कति वेदाङ्गानि ? कानि च तानि ? वेदाङ्गानि आश्रित्य कश्चन निबन्धो लेख्यः।
2. अधोलिखितेषु यथेच्छं विषयमेकमाश्रित्य टिप्पणी कार्या। 5×1 = 5
(क) उपनिषद् ; (ख) त्रयी ; (ग) सायणाचार्यः

ख-विभागः

3. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छं पञ्च-प्रश्नाः संस्कृतेन देवनागर्या लिप्या च समाधेयाः। 2×5 = 10
(क) किं नाम पुराणम् ?
(ख) उपपुराणानि कानि ?
(ग) महापुराणानि कति ?
(घ) तामस-पुराणानि कानि ?
(ङ) पुराणेषु बृहत्पुराणस्य नाम किम् ? अत्र कति श्लोकाः सन्ति ?
(च) कः एव पुराणकर्ता ?
(छ) महायज्ञः कतिविधः ?
4. अधोलिखितेषु यथेच्छं विषयद्वयमाश्रित्य संस्कृतेन देवनागरीलिप्या च टिप्पणी कार्या। 5×2 = 10
(क) पञ्चपुराणम् ; (ख) पुराणलक्षणम् ; (ग) भागवतपुराणम्।

ग-विभाग:

5. (क) सांख्यदर्शनस्य प्रतिष्ठाता कः ? सांख्यशब्दस्य कोऽर्थः ? सांख्यदर्शनस्य मूलतत्त्वानि आलोचयतु।

10

अथवा

(ख) प्रमाणं नाम किम् ? न्यायमते कति प्रमाणानि ? प्रमाणविषये संक्षेपेण आलोचयतु।

10

6. अधोदत्तेषु विषयेषु यथेच्छमेकमाश्रित्य टीका लेख्या।

5×1 = 5

(क) कर्मवादः ; (ख) योगदर्शनानुसारतः ईश्वरतत्त्वम् ; (ग) योगः।

Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.

—x—

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Programme 6th Semester Examination, 2021

SANGDSE03T-SANSKRIT (DSE2)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

क-विभाग:

1. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छमेकः प्रश्नः सरलसुरगिरा समाधेयः । 10×1 = 10
- (क) वेदव्याख्यानमार्गे सत्यव्रतसामश्रमिमहोदयस्य अवदानं वर्णयत ।
- (ख) ऋषेः अरविन्दस्य वेदव्याख्यानविषये स्वकीयभाषया लिखत ।
2. अधोलिखितेषु यथेच्छं पञ्चानां टिप्पणी कार्या – 2×5 = 10
- (क) अमरेश्वरठाकुरः
- (ख) दुर्गामोहनभट्टाचार्यः
- (ग) दुर्गादासलाहिड़ी
- (घ) रमेशचन्द्रदत्तः
- (ङ) ऐतरेयालोचनम्
- (च) हरप्रसादशास्त्री
- (छ) यज्ञकथा ।

ख-विभाग:

3. अधोनिर्दिष्टेषु प्रश्नेषु यथेच्छमेकः प्रश्नः समाधेयः । 10×1 = 10
- (क) कालीतत्त्वविनिर्माणे बङ्गीयशक्तिसाधकानां कीदृशी भूमिका आसीत् ?
- (ख) गौडीयवैष्णवदर्शनस्य प्रवक्ता क आसीत् ? का नाम मञ्जरीभावसाधना ? विशदीकुरु ।
- (ग) स्वामी विवेकानन्दः शक्तिभावनया कीदृशः प्रभावितोऽभवदिति विशदीकुरु ।

4. अधोलिखितेषु यथेच्छं चतुर्णां टिप्पणी विधेया। (यथेच्छं प्रश्नद्वयस्य उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च देयम्)

- (क) स्वामिविवेकानन्दस्य कर्मयोगः
- (ख) कृष्णानन्दः आगमवागीशः
- (ग) अचिन्त्यभेदाभेदवादः
- (घ) राधातत्त्वम्
- (ङ) शाक्तदर्शनानुसारेण शिवशक्त्योः सम्बन्धः
- (च) कमलाकान्तः

N.B. : *Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.*

—x—

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Programme 6th Semester Examination, 2021

SANGDSE04T-SANSKRIT (DSE2)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

SECTION-A

1. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः – 2×5 = 10
- (क) संगणकीयभाषाविज्ञाने संस्कृतसंवाचकपद्धतिः (TTS) का ?
- (ख) पदपरिचायकं (POS tagger) किम् ?
- (ग) Lexical Resources इत्यस्य कोऽर्थः ?
- (घ) Natural Language (NL), Artificial Language (AL) – चेत्येतयोः पार्थक्यं लेख्यम् ।
- (ङ) संगणकीयं संस्कृतभाषाविज्ञानमित्यस्य कोऽर्थः ?
- (च) संगणकीयभाषाविज्ञाने पाणिनीयव्याकरणस्य गुरुत्वं द्वित्रैः वाक्यैः लेख्यम् ।
- (छ) NLP – इत्यस्य सम्पूर्णं नाम विलिख्यार्थो निर्णयः ।
2. अधोलिखितेषु द्वयम् आश्रित्य टीका लेख्या – 5×2 = 10
- (क) पाणिनीयः अक्षरसमाम्नायः (Phonetic Component)
- (ख) Unicode
- (ग) Morphemes
- (घ) संस्कृत-ई-शिक्षणम् (Sanskrit e-learning)

SECTION-B

3. यथेच्छं प्रश्नद्वयं समाधेयम् – 10×2 = 20
- (क) वामनमतानुसारं काव्यप्रयोजनमधिकृत्य कश्चन प्रबन्धो लेख्यः ।
- (ख) कविभेदाः वामनदर्शितदिशा विचार्याः ।
- (ग) वामननये काव्यस्य आत्मा कः ? तद्विषये कश्चन प्रबन्धो लेख्यः ।
- (घ) का वैदर्भीरीतिः ? तद्वैशिष्ट्यं वामनमतानुसारं लेख्यम् ।

4. अधोलिखितेषु सूत्रद्वयं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च व्याख्येयम् –
- (क) काव्यं ग्राह्यमलंकारात् ।
- (ख) सौन्दर्यमलंकारः ।
- (ग) विशिष्टा पदरचना रीतिः ।
- (घ) ओजःकान्तिमती गौडीया ।

N.B. : *Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.*

—x—

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Programme 6th Semester Examination, 2021

SANGGEC02T-SANSKRIT (GE2)

CRITICAL SURVEY OF SANSKRIT LITERATURE

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

क-विभागः

1. अधोदत्तेषु प्रश्नेषु यथेच्छमेकः समाधेयः। 10×1 = 10
(क) 'वेद'-शब्दस्य कोऽर्थः ? वेदः कथं त्रयी भवति ? त्रयीविषये संक्षेपेण आलोच्यताम्।
(ख) वैदिककाले नार्य्याः स्थानं कथमासीदिति वर्णयताम्।
2. अधोलिखितेषु यथेच्छं विषयमेकमाश्रित्य टिप्पणी कार्या। 5×1 = 5
(क) आरण्यकम्, (ख) निरुक्तम्, (ग) गृह्यसूत्रम्।

ख-विभागः

3. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छं पञ्च-प्रश्नाः संस्कृतेन देवनागर्या लिप्या च समाधेयाः। 2×5 = 10
(क) 'पुराण'-शब्दस्य कोऽर्थः ?
(ख) पुराणलक्षणं किमस्ति ?
(ग) पुराणसाहित्यस्य प्राचीनताविषये किं प्रमाणमस्ति ?
(घ) पुराणेषु सर्ववृहत्पुराणं किमस्ति ?
(ङ) जम्बुद्वीपे कति वर्षाः सन्ति।
(च) अग्निः कतिविधो भवति ?
(छ) सात्त्विकपुराणानि कानि भवन्ति ?
4. अधोलिखितेषु यथेच्छं विषयद्वयमाश्रित्य संस्कृतेन देवनागरीलिप्या च टिप्पणी कार्या। 5×2 = 10
(क) मन्वन्तरम्, (ख) अग्निपुराणम्, (ग) विष्णुपुराणम्।

ग-विभाग:

5. दर्शनशब्दस्य कोऽर्थः ? भारतीयदर्शनस्य साधारणवैशिष्ट्यम् आलोच्यताम् ।

10

अथवा

भारतीयदर्शने 'कर्मवाद'-विषयमाश्रित्य वैशद्येन विव्रियताम् ।

10

6. अधोदत्तेषु विषयेषु यथेच्छमेकमाश्रित्य टीका लेख्या ।

5×1 = 5

(क) आत्मा, (ख) अष्टाङ्गिकमार्गः, (ग) सत्कार्यवादः ।

Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.

—x—